

**Wyrok z dnia 20 listopada 1996 r.
I PKN 12/96**

Przepis art. 213 § 2 KPC w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 1996 r. dawał sądowi podstawę do badania w oparciu o zebrany materiał dowodowy, czy uznanie pozwu było uzasadnione w okolicznościach faktycznych sprawy i w świetle obowiązujących przepisów prawa.

Przewodniczący SSN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, z udziałem Prokuratora Prokuratury Krajowej Iwony Kaszczyszyn, po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 1996 r. sprawy z powództwa Urszuli K. przeciwko [...] Trustowi Kapitałowo-Inwestycyjnemu SA w R. o wynagrodzenie za pracę i ekwiwalent za urlop, na skutek kasacji Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 12 marca 1996 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Powódka Urszula K. w pozwie przeciwko [...] Trustowi Kapitałowo-Inwestycyjnemu SA w R. dochodziła zapłaty wynagrodzenia za okres trzech miesięcy, tj. za styczeń, luty i marzec 1995 r., ekwiwalentu za jeden miesiąc urlopu wypoczynkowego oraz wydania świadectwa pracy podając, że była zatrudniona u strony pozwanej, ostatnio na stanowisku Prezesa Zarządu pozwanej Spółki.

Strona pozwana uznała powództwo.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie uwzględnił powództwo w całości, wyrok nie został zaskarżony przez strony, a wobec braku stosownego wniosku nie został uzasadniony.

Powyższy wyrok zaskarżył Minister Sprawiedliwości w drodze kasacji na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) zarzucając rażące naruszenie art. 213 § 2 KPC, art. 232 i 316 § 1 KPC i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie.

Sąd Najwyższy uznał, że kasacja jest w pełni uzasadniona. Uznanie powództwa przez nowego Prezesa Zarządu pozwanej Spółki, który uczynił to na pierwszej rozprawie przed Sądem Rejonowym, a na kolejne rozprawy wyznaczone przez Sąd Wojewódzki nie stawił się, pomimo prawidłowego zawiadomienia ich o terminach

rozprawy, nie mogło stanowić podstawy wydania orzeczenia w niniejszej sprawie.

Uznanie pozwu, jako odnoszące się zarówno do podstawy prawnej, jak i faktycznej zgłoszonego żądania, stanowiło akt dyspozycyjny, lecz o ograniczonym znaczeniu. Podlegało ono kontroli co do zgodności z obowiązującym stanem prawnym i obiektywnie istniejącym stanem faktycznym. Przeprowadzenie kontroli powinno być poprzedzone wyjaśnieniem w niezbędnym zakresie elementów stanu faktycznego i właściwej w świetle przepisów prawa materialnego podstawy zgłoszonego i uznanego żądania. Dopiero wynik takich prawidłowo dokonanych czynności pozwalał na rozeznanie w "okolicznościach sprawy" w rozumieniu przepisu art. 213 § 2 KPC i stanowił dostateczną podstawę wyrażenia oceny, co do znaczenia, jakie może odegrać akt uznania pozwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNCP 1984 z.4 poz. 60, wyrok z dnia 28 października 1976 r., III CRN 232/76, OSNCP 1977 z. 5 -6 poz. 101).

Zgodnie z art. 213 § 2 KPC Sąd wydając wyrok w niniejszej sprawie nie był związany uznaniem pozwu, w przeciwieństwie do treści art. 213 § 2 KPC w brzmieniu przewidzianym ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego... (Dz. U. Nr 43, poz. 189), który stanowi, że sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Dawne brzmienie art. 213 § 2 KPC, dawało sądowi podstawę do badania w oparciu o materiał dowodowy zebrany w sprawie, czy uznanie pozwu znajdowało uzasadnienie w okolicznościach faktycznych sprawy i obowiązujących przepisach prawa. Tymczasem w aktach sprawy brak jest nawet akt osobowych.

Sąd nie badał zatem istotnych okoliczności sprawy, chociaż sama powódka na rozprawie w dniu 12 grudnia 1995 r. podała, że "poza przedłożonymi przez nią dokumentami, żadnych innych dokumentów związanych z jej aktami osobowymi nie ma, gdyż ja byłam właścicielką [...] Trustu Kapitałowo Inwestycyjnego SA w R. i nie przywiązywałam wagi do dokumentów" .

Ograniczenie w tej sytuacji postępowania dowodowego do przesłuchania powódki w charakterze strony i kserokopii dokumentów przedłożonych przez powódkę rażąco narusza art. art. 213 § 2, 232 i 316 § 1 KPC , zwłaszcza iż Sądowi było wiadome z akt niniejszej sprawy, że przeciwko [...] Trustowi Kapitałowo Inwestyjnemu SA w R. toczy się postępowanie w Prokuraturze Wojewódzkiej w R. i cała dokumentacja tegoż Trustu jest zabezpieczona w związku z doniesieniem o popełnieniu przestępstwa na szkodę kilku tysięcy osób, przez przyjmowanie lokat pieniężnych i prowadzenie działalności parabankowej, narażającej klientów na utratę oszczędności.

Z tych wszystkich względów i na podstawie art. 393¹³ § 1 KPC Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

=====